

Bemærkninger til forslag til landstingsforordning om civile foranstaltninger mod smitsomme sygdomme

Almindelige bemærkninger

1. Forordningsforslagets baggrund

I lov nr. 275 af 27. maj 1950 om sundhedsvæsenet i Grønland var der i lovens § 5a hjemmel for grønlandsministeren til at udfærdige forskrifter, der havde til formål at forebygge og bekæmpe sygdomme. Til bekæmpelse af *smitsomme sygdomme* kunne der herunder gives regler om tvungen lægeundersøgelse, tvangsindlæggelse på sygehus, rejseforbud og afspærring af en kommune eller dele af den.

Lov nr. 369 af 6. juni 1991 om sundhedsvæsenet i Grønland, hvorved sundhedsvæsenet blev hjemtaget til Grønland, ophævedes ovennævnte 1950-lov, og dermed den beskrevne bestemmelse i § 5a, der gav myndighederne mulighed for at etablere tvangsforanstaltninger i forbindelse med bekæmpelsen af smitsomme sygdomme (epidemier). Siden ikrafttrædelsen den 1. januar 1992 af lov nr. 369 af 6. juni 1991 om sundhedsvæsenet i Grønland, har der således ikke eksisteret en epidemilovgivning i Grønland. Her i landet har man derfor ikke det nødvendige retsgrundlag til at imødegå en eventuel epidemi af de alment farlige sygdomme (kopper, plettyfus, tilbagefaldsfeber, pest, spedalskhed, Marburg-sygdom, Lassa-feber, Ebola-sygdom, difteri) eller øvrige smitsomme sygdomme (kolera, tyfus, paratyfus, salmonella-infektioner, bacillær dysenteri, polio, meningokok-meningitis, meningokok-sepsis, tuberkulose, epidemisk gulsot).

Dette forordningsforslag har til formål at råde bod på denne mangel.

2. Forordningsforslagets hovedtræk

De smitsomme sygdomme foreslås opdelt i henholdsvis alment farlige og øvrige smitsomme sygdomme og foreslås opført på de til forordningen vedføjede lister A og B. Listerne er identiske med de lister, der er tilknyttet epidemiloven i Danmark. Da en eventuel erkendelse af nye farlige, smitsomme sygdomme kan nødvendiggøre en hurtig indgriben med effektive foranstaltninger, er der efter forslaget givet Landsstyret bemyndigelse til efter høring af Embedslægeinstitutionen at foretage ændringer i de nævnte lister samt at opstille nye lister. Denne ordning kan ligeledes vise sig hensigtsmæssig, såfremt sygdomme, der i dag må henregnes til alment farlige sygdomme, som følge af lægevidenskabens udvikling senere bør henføres til de (mindre farlige) øvrige smitsomme sygdomme. Reglerne i kapitel 2 omhandler

nedsættelse af epidemikommissionen. Myndigheder, der repræsenterer sundhedsvæsen, veterinærvæsen, politi og toldvæsen, samt landstingsmedlemmer, foreslås at være repræsenteret i kommissionen.

Af forslaget kapitel 3 fremgår, hvilke foranstaltninger, der skal kunne iværksættes for at hindre, at her i landet forekommende smitsomme sygdomme udbredes, medens de foranstaltninger, der skal hindre at smitte føres ind i landet, er omtalt i kapitel 4.

3. Forordningsforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Forordningsforslaget medfører nye opgaver for Politimesteren, Embedslægen, Den ledende Dyrlæge og Direktøren for Skattedirektoratet, samt de 3 medlemmer, der udpeges af henholdsvis Landsstyret og KANUKOKA, idet disse får sæde i epidemikommissionen.

Endvidere forpligtes alle relevante myndigheder til at bistå epidemikommissionen i udøvelsen af dennes funktion. Det drejer sig om følgende myndigheder: Told- og skattemyndighederne, politiet, havnemyndighederne, Grønlands lufthavnsvæsen, lodser og dyrlæger, der er ansat af Grønlands hjemmestyre.

Hertil kommer at Landsstyret kan fastsætte regler om lægelig bistand til epidemikommissionen, dvs. regler om, at læger skal bistå kommissionen.

Epidemikommissionens arbejdsomfang vil under normale tilstande, dvs. når der er fravær af smittede personer i større tal, være meget begrænset. At dette vil være tilfældet, viser det forhold, at man siden den 1. januar 1992 - dvs. i 9 år - har kunnet leve uden en epidemilovgivning og dermed uden en epidemikommission.

Hvis der i Grønland skulle udbryde en epidemi af en af de omhandlede sygdomme, vil kommissionens arbejdsomfang naturligvis blive væsentligt større.

De funktioner, som ovennævnte myndigheder skal udøve efter forordningsforslaget ligger inden for eller i naturlig forlængelse af de funktioner, de efter deres placering i samfundet og ansættelsesforhold m.v. er forpligtet til at udføre. Dette forhold gør det meget vanskeligt at beskrive de merudgifter, der måtte være forbundet med gennemførelse af forordningsforslaget. Da det i øvrigt efter sagens natur er forbundet med en stor usikkerhed at give et kvalificeret skøn over merudgifterne, har man undladt dette.

Landstingsforordningen giver Landsstyret hjemmel til at udstede bekendtgørelser på følgende områder:

Ifølge § 2, stk. 2 kan Landsstyret efter høring af Embedslægeinstitutionen foretage ændringer i liste A og B der nævner de alment farlige sygdomme og de øvrige smitsomme sygdomme. Ifølge § 4, stk. 3 kan Landsstyret fastsætte regler om lægelig bistand til epidemikommissionen. Ifølge § 13, stk. 2 kan Landsstyret fastsætte regler om førere af skibe og luftfartøjers oplysningspligt og meddelelsens indhold. Ifølge § 18, stk. 1 kan Landsstyret fastsætte regler om civile foranstaltninger overfor gods,

bagage og post for at hindre indførsel og udbredelse af en sygdom, der er omfattet af landstingsforordningen. Ifølge § 18, stk. 2 kan Landsstyret fastsætte regler om civile foranstaltninger, der hindrer rotter og andre gnavere i at føre smitte ind eller ud af landet. Ifølge § 22 kan Landsstyret fastsætte regler om skolers og institutioners forhold i tilfælde af smitsomme sygdomme. Ifølge § 23 kan Landsstyret fastsætte regler om indførsel, fordeling, udlevering, bearbejdning, opbevaring og udførsel af smitstof, der stammer fra en smitsom sygdom. Ifølge § 24 kan Landsstyret fastsætte regler om ind- og udførsel af lig samt behandling og transport af disse her i landet. Ifølge § 25 kan Landsstyret fastsætte regler om, hvilke persongrupper og personer, der skal tuberkuloseundersøges, og ifølge § 26 kan Landsstyret fastsætte regler om lægers medvirken til bekæmpelse af smitsomme sygdomme.

Endvidere kan Landsstyret ifølge § 15, stk.1 give særregler for skibe og luftfartøjer der går i regelmæssig rutefart, samt for lodsbåde, fiskerbåde og andre mindre fartøjer. Ifølge § 15, stk. 2 kan Landsstyret bestemme hvilke lempelser, der gælder for orlogsfartøjer og militære luftfartøjer.

Direktoratet har anslået den samlede udgift til 0,2 AC-fuldmægtig årsværk årligt for Direktoratet for Sundhed.

Landskassen kan efter omstændighederne risikere store udgifter, hvis der opstår en epidemi. Det drejer sig om udgifter i forbindelse med isolation af syge personer, afspærring af et område, som kan omfatte flere byer. Når isolation ikke er tilstrækkelig, kan det være nødvendigt at vaccinere befolkningen inden for et nærmere afgrænset område, og der er udgifter til undersøgelser af andre forebyggende foranstaltninger, samt eventuelle erstatninger.

Det skal imidlertid holdes i erindring, at de udgifter, der kan være forbundet med foranstaltningerne i henhold til denne landstingsforordning, afholdes med henblik på at afværge alvorlige skader på folkesundheden. Det må antages, at de udgifter, der kan være forbundet med en epidemibekæmpelse, vil være mindre end de udgifter for det offentlige og øvrige samfundsøkonomiske skader, der ville være resultatet af en mangelen epidemi.

4. Høring af offentlige myndigheder og organisationer m.v

Forordningsforslaget har været sendt til høring hos Landsstyrets Sekretariat, Økonomidirektoratet, Administrationsdirektoratet, Direktoratet for Sociale Anliggender og Arbejdsmarked, Direktoratet for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke, Direktoratet for Erhverv, Direktoratet for Miljø og Natur, Direktoratet for Bolig og Infrastruktur, Skattedirektoratet, Embedslægeinstitutionen, Sundhedsudvalget, Samtlige sygehuse og Sundhedscentre, Samtlige tandklinikker, KANUKOKA, Borgerrådet i Pituffik, Center for Sundhedsuddannelser, Grønlands Lægekredsforening, Sundhedskartellet, PPK, Grønlands Sygeplejerskeorganisation, PK, Grønlands Arbejdsgiverforening, Grønlands Luftfartsvæsen, Grønlandsfly, Arctic Umiaq Line A/S Redderikontoret, Rigsombudsmanden i Grønland, Politimesteren i Grønland, Justitsministeriet, Sundhedsministeriet,

Sundhedsstyrelsen, Indenrigsministeriet og Danmarks Lungeforening, samt til orientering hos Landsstyrets Sundhedsudvalg,

Politimesteren i Grønland har ønsket, at hjemlen til tvangsfuldbyrdelse ifølge rettens pleje i Grønland kapitel 7, § 1, stk. 3, bør benyttes i forordningen i tilknytning til de udgifter, der pålægges de juridiske og private personer i § 28. Dette er indarbejdet i forslaget.

Politimesteren har desuden ønsket, at der i § 29 indføres strengere foranstaltning end bøde. Ved Hjemmestyrets hjemtagelse af sundhedsområdet, blev der ikke givet hjemmel til at lovgive om strengere foranstaltning end bøde, så ønsket kan ikke efterkommes på nuværende tidspunkt.

Politimesteren har endvidere vurderet, at forslaget indebærer en udvidelse af politiets opgaver, jfr. rettens pleje for Grønland kapitel 1, § 17, stk. 2. Justitsministeriet har efter forespørgsel herom oplyst, at de opgaver politiet får pålagt efter kapitel 4 i forordningsforslaget, svarer til politiets nuværende opgaver anført i § 17, stk. 1 i lov om rettens pleje for Grønland.

Rigsombudsmanden i Grønland har vurderet, at det vil være hensigtsmæssigt, at de 3 medlemmer til Epidemikommissionen, der skal udpeges af henholdsvis Hjemmestyret og KANUKOKA, bør have bopæl i Nuuk. Dette er nævnt i bemærkningerne.

Rigsombudsmanden fremhæver, at vejledningen om domstolsprøvelse ifølge forordningsforslagets § 20, også bør omfatte frihedsberøvelsen for de i § 10 omtalte øvrige smitsomme sygdomme, som Landsstyret kan iværksætte foranstaltninger mod. Justitsministeriet har efter forespørgsel herom oplyst, at det af § 20 fremgår, at der ved pålæg efter §§ 5, 6, 7 og 16, som har karakter af frihedsberøvelse m.v. skal ske vejledning om domstolsprøvelse - ligegyldigt om frihedsberøvelsen m.v. sker på Landsstyrets anmodning og således overfor øvrige smitsomme sygdomme, eller om det sker direkte som følge af, at der er tale om alment farlige sygdomme.

Rigsombudsmanden har desuden foreslået, at det skal afklares med Justitsministeriet, om der er den fornødne hjemmel til at gennemføre de i kapitel 3 nævnte bestemmelser. Justitsministeriet har på denne baggrund vurderet, at der i medfør af lov nr. 369 af 6. juni 1991 om sundhedsvæsenet i Grønland indeholder den fornødne hjemmel til bestemmelserne i forordningsforslagets kapitel 3.

Justitsministeriet forventer, at foranstaltninger iværksat ifølge §§ 5 og 6 skal ophæves snarest, som det er foreskrevet i § 7. Dette er indføjet i bemærkningerne.

Et antal høringsparter har ønsket at få AIDS og Hepatitis B og C med på sygdomslisten. AIDS er en seksuelt overført sygdom, der reguleres ved anden lovgivning. Forordningen omhandler sygdomme, der smitter via vand eller luften, derfor er Hepatitis B og C ikke medtaget.

De øvrige høringsparter har ikke haft bemærkninger.

Bemærkninger til forordningsforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Af bestemmelsen fremgår, at forordningen har to formål: At hindre udbredelsen af smitsomme sygdomme her i landet, og at hindre, at smitte fra disse sygdomme føres ind i landet eller herfra til andre lande.

Til § 2

De sygdomme, over for hvilke forordningens foranstaltninger skal kunne bringes i anvendelse, er optaget på de til forordningen vedlagte lister A og B (bilag 1).

Forordningsforslaget arbejder med en sondring mellem alment farlige sygdomme og øvrige smitsomme sygdomme. Alment farlige sygdomme er sygdomme med stor smitterisiko, et sædvanligvis alvorligt forløb og ofte en stor dødelighed. Der tænkes i den forbindelse på visse af de hidtidige epidemiske sygdomme, pest, blodgang, plettyfus, kopper og spedalskhed, men hertil vil kunne føjes Marburg-sygdom, Lassa-feber og Ebola-virus, der alle er stærkt dødelige, jf. liste A i bilag 1 til forordningsforslaget.

Sondringen mellem alment farlige sygdomme og øvrige smitsomme sygdomme har betydning for, hvilke af de i kapitel 3 nævnte foranstaltninger, der kan bringes i anvendelse. De mest vidtgående foranstaltninger (§§ 5-9) vil således i almindelighed kun kunne finde anvendelse over for de alment farlige sygdomme, jf. forslagets § 10.

Det foreslås at give Landsstyret bemyndigelse til efter høring fra Embedslægeinstitutionen at foretage ændringer i de respektive lister over alment farlige og øvrige smitsomme sygdomme. Herefter kan Landsstyret flytte en sygdom, der er anført på liste B over på liste A eller omvendt, hvis sygdommen skulle vise sig at være mere eller mindre farlig end først antaget. Landsstyret kan desuden tilføje nye sygdomme på listerne. Ændringerne sker ved administrativ bekendtgørelse, der offentliggøres på sædvanlig vis. Der henvises til pkt. 2 i de almindelige bemærkninger ovenfor.

Til § 3

Det foreslås, at der nedsættes en epidemikommission for hele landet, bestående af repræsentanter for de relevante myndigheder: Politimesteren, Embedslægen, Den ledende Dyrlæge, Direktøren for Skattedirektoratet, samt 3 øvrige medlemmer,

hvoraf 2 udpeges af Landsstyret og 1 udpeges af KANUKOKA. Politimesteren er formand for kommissionen.

Den sundhedsfaglige ekspertise er repræsenteret ved Embedslægen og Den ledende Dyrlæge. Da de fleste foranstaltninger efter kapitel 3 indebærer anvendelse af tvang, og således er af politimæssig karakter, er det fundet naturligt, at Politimesteren er medlem af og formand for epidemikommissionen.

Da foranstaltninger efter kapitel 4 mod smitsomme sygdommes indførelse her i landet mest hensigtsmæssigt placeres hos de myndigheder, der i øvrigt forestår kontrol med indførelse, dvs. told- og skattemyndighederne, foreslås det, at Direktøren for Skattedirektoratet bliver medlem af epidemikommissionen.

Endelig foreslås det politiske system repræsenteret gennem 3 øvrige medlemmer, der udpeges af henholdsvis Landsstyret (2) og KANUKOKA (1). De pågældende medlemmer, der udpeges af Landsstyret, må ikke være medlem af Landsstyret. Det vil være hensigtsmæssigt, hvis de pågældende medlemmer har bopæl i Nuuk, men det er ikke et krav. Udpegningen af disse medlemmer har virkning for landstingets funktionsperiode. Efter nyvalg til landstinget udpeger eller genudpeger det tiltrædende landsstyre 2 medlemmer til epidemikommissionen. Udpegningen af det medlem, som foretages af KANUKOKA, har virkning for den kommunale valgperiode. Herved er den sædvanlige politiske ledelse af landet repræsenteret i dette organ, der især får betydning i særlige - krisepregede - situationer, hvor der er alvorlig fare for den offentlige sundhed.

Til § 4

Efter § 4, stk. 1, forpligtes alle relevante myndigheder til at bistå epidemikommissionen i udførelse af dennes pligter ifølge forordningen. Det drejer sig om: Told- og skattemyndighederne, politiet, havnemyndighederne, Grønlands lufthavnsvesen, lodser og dyrlæger, ansat af Grønlands hjemmestyre. Dyrlægernes indsats vil særligt være aktuel i forbindelse med levnedsmiddelbårne smitsomme sygdomme.

For at sikre hurtigst muligt indgreb overfor indførsel og mindske udbredelse af alment farlige sygdomme kan epidemikommissionen efter stk. 2 delegerer visse af sine beføjelser efter kapitel 3 og 4 til kommissionens enkelte medlemmer eller til de til kommissionen tilknyttede læger. Epidemikommissionen beslutter selv hvilke medlemmer, der får tildelt hvilke beføjelser.

Landsstyret kan efter stk. 3 fastsætte regler om lægelig bistand til epidemikommissionen, dvs. regler om, at læger skal bistå kommissionen.

Til § 5

Der foreslås indført en bestemmelse, hvorefter epidemikommisionen kan påbyde, at en person skal lade sig undersøge af en læge med henblik på at sikre, at den rigtige diagnose kan blive stillet. Det må antages, at denne tvangsundersøgelse kun vil blive foretaget i ganske få tilfælde. Kommissionen kan påbyde indlæggelse til observation på et sygehus. Personer der er indlagt til observation, skal udskrives så snart det er forsvarligt. Det præciseres i øvrigt, at politiets bistand kan opnås, såfremt påbudet ikke efterkommes.

Til § 6

Efter bestemmelsen i stk. 1 kan epidemikommisionen påbyde tvangsisolation eller om nødvendigt tvangsindlæggelse. Det er forudsat, at der inden for sundhedsvæsenet er tilvejebragt de fornødne lokaler, i hvilke personer på betryggende vis kan isoleres. Tvangsisolationen eller tvangsindlæggelsen skal ophæves, så snart det er forsvarligt. Såfremt epidemikommisionens påbud ikke efterkommes, kan tvangsindlæggelse på sygehus ske ved politiets hjælp.

Med stk. 3 foreslås indført hjemmel til, at Landsstyret efter høring af Embedslægeinstitutionen kan påbyde, at der skal iværksættes tvangsmæssig behandling. Det forudsættes, at denne foranstaltning kun anvendes i ganske ekstraordinære tilfælde, nemlig hvor man ikke ved isolation i henhold til stk. 1 kan hindre udbredelsen af den alment farlige sygdom.

Til § 7

Epidemikommisionen kan påbyde, at et område, hvor en alment farlig sygdom optræder, afspærres, således at samkvem med omgivelserne i fornødent omfang forhindres, ligesom kommissionen kan forbyde, at der afholdes offentlige møder i området.

Det fremhæves, at de i bestemmelsen omhandlede foranstaltninger snarest muligt skal ophæves.

Til § 8

Ifølge bestemmelsen bemyndiges Landsstyret til efter indstilling fra Embedslægeinstitutionen at kunne påbyde tvangsmæssig vaccination af befolkningen inden for et nærmere afgrænset område eller af en nærmere afgrænset personkreds.

Bestemmelsen tænkes anvendt i de situationer, hvor udbredelsen af en alment farlig sygdom ikke kan forhindres ved anvendelsen af andre mindre vidtgående

foranstaltninger. Endvidere tænkes bestemmelsen anvendt til at personer, der ankommer her til landet skal tilbydes vaccination, såfremt dette skønnes påkrævet, jf. forordningsforslagets § 17, hvorefter §§ 6-12 finder anvendelse overfor personer, der ankommer her til landet.

Til § 9

Efter bestemmelsen kan kommissionen, når omstændighederne gør det antageligt, at et dødsfald skyldes en sygdom, der er omfattet af epidemiloven, påbyde obduktion eller tilsvarende undersøgelser af liget eller enkelte dele af dette.

En særskilt bestemmelse herom i epidemilovgivningen medtages for om fornødent at kunne undgå den mere tidskrævende sædvanlige obduktionsprocedure, der er foreskrevet i lov om ligsyn. Påbudet skal gives efter forhandling med Embedslægeinstitutionen.

Til § 10

Det foreslås, at Landsstyret efter indstilling fra Embedslægeinstitutionen skal kunne bestemme, at foranstaltninger mod alment farlige sygdomme, også kan iværksættes over for øvrige smitsomme sygdomme, når disse optræder på en ondartet måde eller med stor udbredelse, eller når eksisterende hygiejniske forhold indebærer en særlig risiko for smittespredning. Baggrunden for denne bestemmelse er, at Landsstyret skal kunne gribe hurtigt ind overfor en opstået truende situation, uden at vente på den administrative ændring af listerne A og B, der er hjemlet i forslagets § 2, stk. 2.

Hvis Landsstyret iværksætter foranstaltninger overfor øvrige smitsomme sygdomme, har de tilbageholdte samme rettigheder til prøvelse af tilbageholdelsens lovlighed ved domstolene som foreskrevet i § 20.

Til § 11

Efter stk. 1 kan epidemikommissionen foranstalte foretaget undersøgelser af bakteriologisk eller lignende art, som er nødvendige for med sikkerhed at fastslå sygdommens natur.

I stk. 2 præciseres det, at bestemmelsen umiddelbart omfatter alle levnedsmiddelvirksomheder.

Reglen i stk. 3 omhandler forbud mod benyttelse af offentlige transportmidler.

Til § 12

Reglen i stk. 1 omhandler desinfektion af personer, løsøre og fast ejendom. Embedslægeinstitutionen bemyndiges til fastsætte regler om iværksættelse af desinfektion af smittede eller smittebærende personer samt af personer, der har været i forbindelse med disse.

Efter stk. 2 kan epidemikommissionen efter forhandling med Embedslægeinstitutionen iværksætte mindre vidtgående, men i øvrigt hensigtsmæssige foranstaltninger for at hindre smittens udbredelse, f.eks. offentlig bekendtgørelse om sygdommens udbrud og forskrifter til befolkningen om, hvorledes man skal forholde sig dels for at undgå at få den smitsomme sygdom, dels hvis man allerede er blevet smittet. Endvidere kan det blive aktuelt at foreskrive tilintetgørelse af inficeret løsøre.

Til § 13

Med henblik på, at epidemikommissionen skal kunne vurdere, om der ved et skibs eller et luftfartøjs ankomst her til landet er fare for indførelse af smitsomme sygdomme, skal der gives oplysning om sundhedstilstanden, og Landsstyret bemyndiges til at fastsætte nærmere regler herom.

Til § 14

Bestemmelsen fastslår, at epidemikommissionen skal meddele tilladelse til frit samkvem, før et ankommende skib eller luftfartøj må have samkvem med land, og at told- og skattemyndighederne, eller de af Skattedirektoratet bemyndigede personer, påser, at en sådan tilladelse er givet. Tilladelse kan meddeles ved hjælp af moderne kommunikationsmidler som radio, mobiltelefon, telefax eller lignende. Der er åbnet mulighed for, at Landsstyret kan bestemme, at kontrollen skal udøves af en anden myndighed.

Til § 15

Bestemmelsen giver Landsstyret mulighed for af praktiske hensyn at fastsætte mere lempeligere regler for skibe og luftfartøjer i regelmæssig rutefart og for mindre fartøjer samt for orlogsfartøjer og militære luftfartøjer.

Til § 16

Det er i forslaget fremhævet, at epidemikommissionen kan påbyde, at enhver, der ankommer her til landet, skal lade sig undersøge af en læge. Efter forslaget er der åbnet mulighed for at indlægge den pågældende til tvangsmæssig observation, ligesom politiets bistand hertil om nødvendigt kan indhentes.

Til § 17

Når først en person er ankommet til landet, foreslås det i øvrigt, at vedkommende er underkastet reglerne i forordningsforslagets §§ 6-12.

Til § 18

Bestemmelsen i § 18, stk. 1, åbner mulighed for Landsstyret til at fastsætte regler om foranstaltninger over for gods, bagage og post.

Endvidere gives der i stk. 2 Landsstyret bemyndigelse til at fastsætte regler om foranstaltninger, der skal hindre, at rotter eller andre gnavere fører smitte fra en af forordningen omfattet sygdom ind i eller ud af landet. I Landsstyrets regler kan der fastsættes bestemmelser om, at told- og skattemyndighederne kan benytte autoriserede rottebekæmpere til at udføre nærmere bestemte praktiske foranstaltninger.

Til § 19

Bestemmelsen omhandler udstedelse af karantænebevis for skibe, luftfartøjer og køretøjer samt andre attester.

Til § 20

Bestemmelsen hviler på et retssikkerhedsmæssigt synspunkt. Bestemmelsens formål er at sikre, at de personer, som rammes af foranstaltninger efter forordningen, der har karakter af frihedsberøvelse, får mulighed for at overveje domstolsprøvelse af de pågældende foranstaltninger. Denne domstolsprøvelse er sikret gennem grundlovens § 71 om administrativ frihedsberøvelse.

Til § 21

Efter bestemmelsen har enhver, der har kendskab til en smittet person i vedkommendes omgangskreds, anmeldelsespligt. En persons omgangskreds omfatter såvel de egentlige medlemmer af en husstand som tilrejsende, logerende og

pensionærer, ligesom omgangskreds også omfatter kolleger og medarbejdere på arbejdspladsen.

Det er ikke fundet rimeligt at foreskrive, at en person, der formoder, at han selv lider af en alment farlig sygdom, skal rette henvendelse herom til politiet eller en læge. Det må normalt forudsættes, at sådanne personer allerede har henvendt sig til sin læge, således at anmeldelsen for så vidt har fundet sted herved.

Til § 22

Landsstyret bemyndiges til at fastsætte regler for skolers og institutioners forhold i tilfælde af smitsomme sygdomme. Der er hjemmel til at udstrække sådanne regler til også at omfatte andre end de sygdomme, der er omfattet af forordningen, og som kan indebære en særlig risiko ved udbredelse på skoler og institutioner.

Til § 23

Landsstyret bemyndiges til efter indstilling fra Embedslægeinstitutionen af fastsætte regler om indførsel, forhandling, udlevering, bearbejdning, opbevaring og udførsel af smitstof, der stammer fra en smitsom sygdom, som er omfattet af denne forordning.

Til § 24

Landsstyret bemyndiges til - hvis det er nødvendigt for varetagelsen af forordningen formål - at fastsætte nærmere regler om ind- og udførsel af lig samt om disses behandling og transport her i landet.

Til § 25

Embedslægeinstitutionen bemyndiges til at fastsætte regler om, hvilke personer eller grupper af personer, der skal tuberkuloseundersøges.

Til § 26

Der er forudsat, at sundhedsvæsenets læger skal kunne medvirke ved bekæmpelse af smitsomme sygdomme, og der er derfor givet Embedslægeinstitutionen hjemmel til at fastsætte nærmere regler for disse lægers medvirken.

Til § 27

Der er præciseret, at der alene kan gives erstatning som følge af forebyggende foranstaltninger, der iværksættes i medfør af forordningens kapitel 3 for at hindre udbredelsen af smitsomme sygdomme her i landet, hvorimod der ikke kan ydes erstatning som følge af foranstaltninger foretaget i medfør af kapitel 4.

Ifølge forslaget vil enhver forebyggende foranstaltning, der er iværksat i medfør af forordningens kapitel 3, kunne medføre ret til erstatning; men dog kun under forudsætning af, at der kan dokumenteres et tab som følge af den pågældende foranstaltning. Erstatningens størrelse fastsættes af epidemikommissionen efter forhandling med skadelidte, og hvis der ikke kan opnås enighed om erstatningspligten eller erstatningens størrelse, er kommissionen pligtig at indbringe spørgsmålet for domstolene.

Til § 28

Efter forslaget skal Landskassen dække udgifterne i forbindelse med foranstaltninger foretaget i medfør af forordningen, bortset fra enkelte i bestemmelsen nævnte forhold, hvor en person eller en juridisk person selv skal betale udgifterne. I de tilfælde hvor en person eller juridisk person skal afholde udgifterne, er disse udgifter tillagt udpantningsret.

Til §§ 29 og 30

Sanktionsniveauet for overtrædelse af de nævnte bestemmelser i forordningen er fastsat til bøde.

Til § 31

Landstingsforordningen foreslås at træde i kraft den 1. januar 2002.

Det foreslås, at bekendtgørelse nr. 207 af 26. april 1973 om sundhedskontrol m.v. ved skibsanløb i Grønland, forbliver i kraft, indtil den ophæves eller afløses af regler udstedt efter denne forordning.